

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

In Festo Circvmcisionis. Postquam impleti sunt dies octo, vt
circumcideretur puer: Vocatum est Nomen eius Iesus. Luc. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

Adstitit huc usque Parisis S. Genouefa; ut vere illud Ilaiae 62. Super muros tuos Ierusalem Parisiorum constitui Custodes, in his Genouefa: tota die & nocte in perpetuum non tacebunt: cum ea S. Marcellus, S. Elianus, S. Maglorius, S. Germanus.

Peroratio.

Itaque iudith 15. Tu gloria Ieruf. tu latitia Israel, tu honorificentia populi nostri, quia fecisti viriliter, eo quod casitatem amaueris, &c. ideo eris benedicta in eternum.

I N F E S T O C I R C U M C I- S I O N I S.

Postquam impleti sunt dies octo, ut circumcidetur puer: Vocabum est
Nomen eius Iesus.

Luc. 2.

Vt sit Deus, Exod. 12. ut quotannis, die primo mensis mensium primi, agnus anniculus masculus immolaretur: in signum factae liberationis ab Angelo exterminatore primogenitorum Aegypti. Imo in signum, inquam, Liberatoris nostri Iesu, in Circumcisione sua, sanguinis sui immolati profusione nos seruantis ab exterminio peccati, & Satanæ. Et hæc strenua Christiana hisce Kalendis esto.

Circa quod nos

- I. De circumcisione veteris Legis.
- II. De circumcisione Iesu.
- III. De causa circumcisionis.
- IV. De circumcisione sanguine.
- V. De Amore circumcisionis.
- VI. De Nominis Iesu Admirabilitate.
- VII. De eiusdem Magnitudine, & merito.
- VIII. De Kalen. Ianuariis, ac circumcisione spirituali:

P A R S I.

De Circumcisione Legis veteris.

Lex Cir.

Legum veteris testamenti lex primum. precepis illa fuit de Circumcisione: Gen. cipua legū. 17. Sic Deus ad Abraham: Infans octo die-

rum circumcidetur in vobis. Hæc Iex. Iam poena. Masculus, cuius preputij caro circumcisus non fuerit, delebitur anima illius de populo. 1. Causa legis, & poenæ est, ait Chrysost. Hom. 40. in Gen. Quod ex hoc signo Iudei essent cognoscibiles, & ab aliis gentibus sequestrarentur. 2. Hinc in deserto per 40. annos circumcisi non sunt; quod inter gentes non degerent: nec opus habent signo sui dignoscendorum. At progressi inter gentes, rursus circumcidi ceperunt.

1. Ita militibus dant signum certum duces in conflictu: 2. Ita suas signant oves pastores. 3. Ita Iesus baptizatis imprimit characterem. Vnde ait. Ego cognosco meas; & cognoscunt me mee.

11. In excidio Ierichuntino Iosue 9. dominus Raab signo funiculi coccinei fuit ^{signum} lia. immunis à clade: 2. Ita domus Abrahæ per signum circumcisionis ab excidio generis humanilibera fuit. 3. Israelitis in Aegypto sanguis superliminaris ex Agno immolato signum salutis erat; Exod. 12. Id Christianis est Sanguis nostri Agni circumcisionis. 4. Idque eo fine, quo Deus iussit Ezechielem c. 8. signo Thau notare frontes gementium super abominationes Ierusalem: Iussus Abraham suos circumcidere, tanquam qui soli essent penitentes, ac veniam requirerent à Domino. Eandem nos ex circumcisioni pro nobis Sanguine speramus, & oramus. 5. Et hoc distinguimur ab iis, quos, Apoc. 13. infausto suo charæctere inurit bestia septiceps, de cacornis, cum fauibus leoninis, & pedibus vrsinīs, è mari emergens. Atque ista figurata.

Exempla facti sunt ista. 1. Dinam pro- ^{Exempla} canti Sichemitarum Principi fratres re- similiā. spondent: Gen. 34. Non possumus sororem nostram dare homini incircumcisō: quod illici- tum, & nefarium apud nos. Cur? Vt id esset discrimen electos inter, & profanos. 2. Samso-

Samson. Iud. 14. cum deperiret Dalilam exprobant parentes. Nunquid non est mulier in filiis fratrum tuorum; quia vix accipere vxorem de Philistium, qui incircumcisisti sunt? quasi dicat. Nimia disparitas est. 3. Hebreis ex deserto eductis, & circumcisis, Deus Iosuæ ait: c. 5. Hodie abstuli opprobrium Aegypti à vobis, quasi dicat Aegyptiis incircumcisisti similes fuistis; nunc differtis e-lectorum signo.

*¶ professo
fidei & cul-
tu Dei.*

III. Erat enim Circumcisio cultus Dei, ac fideiprofessio, teste D. Thom. 3.q.70. art.12. ad 3. ex Rom. 4. Abraham accipit circumcisionem tanquam signaculum fidei. 2. In quo vno lex tota signabatur. Ut Gal. 5. Testificor omni homini circumcidente, quoniam debitor est vniuersae legis facienda. 3. Rupertus in Cantica ait, Abisai datam Dauidi frigido calefaciendo; significare fidem circumcisionis datam frigidis Iudeis, ad quod fideisignum non nihil accenderentur amore Dei.

*¶ in dieciū
Iesu circū-
cidendi.*

Sed omnia ista in signum Circumcisionis Iesu, quæ vna erat profutura omnibus, ait Galatinus li. 10. c. 8. Nam Ioan. 1. Lex per Moysen data est, gratia & veritas per Iesum Christum facta est. Ad terminandam, & exterminandam legem. Vti 1. Cor. 13. Cum venerit, quod perfectum est, euacuabitur, quod ex parte est. Dictum factum hodie.

PARS II.

De Circumcisio Iesu.

*Circumei-
sus est in sta-
bulo.*

I. Postquam impleti sunt dies octo, vt circū-cideretur Puer. Vbi? à quo? S. Hilarius dictus ab S. Hier. in dialogo contra Luciferianum, tuba mundi: orbis Deucalion: torrens eloquentia: in Psalm. 118. ait, esse in templo circumcisionem. 1. At contra: legge prohibebatur mater & puer in templo apparere ante quadragesimum diē à nativitate. 2. Nec potuit fieri, vt omnes nati, octauo die ferrentur in templum circumcisioni, oblocorum distantiam

&c. 3. Nec erat necesse circumcisionem peragi in templo.

Epiphanius ergo bene ait, Hæresi, 2. In stabulo fuisse circumcisionem.

A quo? Ab Deipara. Ita Hier. l. de Circū-cis. & Bern. tractat. de lamentatione B.V. 1. ^{1b Deipar.} Ratio. Quia in lege certus minister Circumcisionis non erat constitutus. Ita Abul. in c. 5. Iosue. 2. Adeo vt etiam mulieres quandoque circumcidenterent. Ut Sephora vxor Mosis, Exod. 4. 3. Et sub Antiocho matres quæcunque circumcidabant, 1. Mach. 2.

II. Ergo natus vt pauper, circumciditur vt peccator; vt seruus redimitur, crucifigitur vt latro. 1. Iam vero Ioannis 3. Omnis mons, & collis humiliabitur; Cum mons montium eo se deiecerit. 2. Scitote, Psalm. 4. quoniam mirificauit Dominus San-ctum suum. Quid enim admirabilius.

Quid agis? Circumcisio est aduersus peccatum originale; est seruorum, &c. ^{Est peccato-} ^{ris, vel} At tu es absque peccato. Es quidem ser-^{quasi} pens æneus in deserto erectus, Num. 21. sed absque veneno. Nam Roman. 8. Deus filium suum mittens in similitudinē carnis peccati. Tu quoque Agnus es sine ma-cula.

PARS III.

De causis Circumcisit.

I. Cūr igitur circumcisionis est? I. Quia impleturus totam legē legi debuit subiici. Matt. 13. Non reni soluere legem: sed ^{sus est ad} legem implere. Pandectæ. Vox digna maiestate regnatis; selegibus obnoxium Principem fa-teri. Ethic Imperio dignissimus dicitur apud Plutar. in conuiuio 7. sapientum. Itaque se Legis Principem ostendit Iesus; dum legi se subiicit. Non ostante, quod Ipse esset Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum; & in via peccatorum non stetit. Psal. 1. Sed cuius in lege Domini volun-tas Psalm. 118.

Zz 3 II. Quia

Abolende.

II. Quia legem adimplendo abrogat, ac sepelit. Par erat, ut cœpta ab Abrahā, hairetur à Christo, ostendente mysteriū figuræ. 1. Quarevt gladius in saxum illisus obtunditur; ita culter circumcisioñis in hac perra obtusus est, & porro inutilis effectus. Vnde, Eccl. 44. In Carne eius stare fecit testamentum. 2. Cyrillus. 4. in Ioannem, cap. 5. 1. ait: Mortuo Iosue, omnes cultros lapideos, quibus circumcisi fuerant Iudæi, in eius sepulcrum illatos fuisse: In signum: Cum Christo moriente morituram legem ceremonialē. 3. Ad hoc aspirauit Sponsa, Cant. 4. Utinam adspiret dies, & inclinentur umbrae.

*Ad humili-
tatem do-
cendam.*

III. Humilitatem suam declarauit hoc factō. Natiuitas quidem eius in stabulo, &c. fuit humilis; sed honorata ab Angelis concientibus, ab Regibus, pastori- bus, stella. Humilis in cruce inter latro- nes; sed obscurato sole eius diuinitas e- luxit. At in Circumcisione cernitur me- ra humilitas instar peccatoris.

Satan tribus cum turmis procedit in a- ciem, 1. Ioan. 2. Concupiscentia carnis; Oculorum, & superbia vite. De hisce Daniel c. 7. Ecce bestia similis vrso, & tres ordines erant in ore eius. & in dentibus eius. Iam Puer op- posuit avaritiae paupertatem, superbiæ humilitatem, voluptati dolorem carnis. Venit, vidit, vicit ea. Ut prædictum Isa. 17. Ecce Dominus ascendit super nubem leuem, id est, ait Hieron, & ingredietur Aegyptum, mundum, & mouebuntur simulacra Ae- gypti à facie eius, quorū præcipua illa tria.

*Ad huma-
nitatem
demon-
strandam.*

IV. Circumcidì voluit, vt verum se hominem demonstraret. Contra Apel- lem, Cerdonem, &c. 1. Alex. Magnus ait Plut. col. haberique volens pro Iouis filio immortali, iactus sagitta cruento viso iratus ait: Hæc cine signa sunt immorta- litatis meæ? Vah adulatores, homo sum. Ita nunc Iesus quasi. 2. Ut a taurum ante ad lydium lapidem probatur num spurium

fit; quam sublimetur ac approbetur. Ita humanitas Iesu ad cultrū lapideum pro- bata est. Domine probasti me, & cognovisti me. Psalm. 138. 3. Ut chymicus putans se lapidem philosophicum inuenisse expe- ritur in colloquato stanno, ferro, aut plu- bo, si materia in fumum abeat, fucus est; sin' resistat igni aliaque metalla subito maturefacta perficiat in aurum versa, ita exilior est. Illum, qui homo factus est, verbū caro factum, inuenit humana natura vt verum lapidem philosophicum. Eius proba incircumcisioñis est facta, & inuen- tus est homo.

4. Moſita Deus, Exo. 28. Facies laminam de auro purissimo, in qua sculps操 opere cælatoriis Sanctum Domino, ligabisque eam vitta hæ- cythina, & erit super tiaram imminens frontu Pontificis. Lamina fuit Iesu Humanitas pul- ra à peccato, tunisonibus attenuata; quia exinanuit semetipsum. Et Attritus est propter sceleranostra. Vitta est vno hypostatica, la- minam cum tiara iungens, hominem cū Deo. Ei hodie cultro circumcisorio in- sculptur Sanctum. Nomēn Iesus. Qui sit, Psal. 109. Sacerdos in eternum secundum or- dinem Melchisedech, vt verushomo. Ethæ causæ circumcisionis.

PARS IV.

De Circumcisioñi Sanguine fuso.

I. Am ecce, vix dum natus, & Sanguinem offert Deo. 1. Sicut Noe, simul ac egressus ex arca, post diluvium, gratus Deo sacrificat. Quo sic delectat' est Deus, viiurari, se terra nunquam maledictu- rum ob homines. Ita Iesus post diluvium damnationis, ex Arca Virginis vt exiit, Sanguinem offert Deo gratissimum. Vt Ps. 50. Tunc acceptabis sacrificium Iustitiae: quæ est Christus. Item Tunc imponent super altare tuum vitulos.

2. Ut sol mane & vesperi appareat rubi- cundior; ita Qui illuminat omnem hominem - venien-

venientem in hunc mundum Iesu in ortu, & occasu suo sanguinat purpurissatus. Sed hinc præcipimus futuram serenitatem mundi redimendi, &c.

*Epplunio-
la.* 3. Densam imbris ruinam tenuior anteire assolet stillatio pluviolæ. Talis hodie : at diluvium sanguinis in passione inundabit, quo orbis peccata obruenda sunt. 4. Ecce Elias 3. Reg. 18. ait. Ecce nubecula parva, quasi vestigium hominis ascenderat de mari, id est, stilla sanguinis ex Iesu mari gratiarum. Cumque se verteret hic atque illuc, ecce cœli contenebrati sunt, & nubes, & ventus, & factus est pluia grandis, effusus in passione sanguinis.

*Ejarrha
redictionis.* II. Ut mercator merces emturus multas, dat primum arrhas ; ita mundum redemturus, iam incipit, data sanguinis arrha.

*Eft scindū
lizm.* Causa subest. Quia Leu. 25. ita sanctum erat si attenuatus frater tuus vendiderit posse sanguinem suum & voluerit propinquus eius, potest redimere, quod ille vendiderat. Iste attenuatus venditor fuit; heu, Adam ; Iesus Redemptor unus propinquus diues; ceteri omnes pauperes. 1. De hoc Psalm. 15. Dominus pars hereditatis meæ, & calicis metuit, qui restitus hereditatem meam mibi. 2. Anselmus I. Cur Deus homo ait. Cœnabat, vt esset, qui nos redimeret, Deus & homo. Homo, vt hominum propinquus esse. & pati posset: Deus, vt sanctissime humanitatis operibus infinitum daret valorem. 5. De quo 1. Pet. 1. Non corruptibilibus auro & argento redempti estis: sed pretioso sanguine quasi Agni immaculati. 1. Cor. 6. Empti estis pretio magno.

PARS V.

De Amore Circumcis.

Hunc teſta. I. O amore ineffabilem Redemptoris Circumcis! 1. Amasi colorem 1. *Sanguis* amasiarum in vestitu ferre amant, quo plus eis placeant. Iesus naturæ nostræ amasius eisdem colorem sanguineum testem

testem amoris, ostendit circumcisus. Hinc Sponsa: Dilectus meus candidus, & rubicundus. 2. Ita Dinam deperibat Princeps 2. Circum-Sichemitarum : Utque eam vxorem accipiteret, se circumcidisti finit. Genes. 34. Sic ranea. Iesu generis humani amatorem.

3. Sephora, Exod. 4. vt Moysi vitam servaret, filios circumcidit suos, & ait: Sponsa salus nos sanguinum tu mibi es, q.d. Amasti? At bra. dein iam plus me ama iis seruaticem tui per sanguinem. Quanto nullius sic homini Iesu? Amasti me vt Creatorem: iam ama etiam vt Redemptorem.

Si bene argumentabantur ii, visis in 3. Finis eius Lazari suscitatione lacrymis Domini, illi forma dicentes, Joan. 12. Ecce, quomodo diligebat nostra eum? Quanto euidentius viso sanguine colliges de amore?

4. Romæ seruus, cognito herum suum quæriad necem abilictoribus; se heri vestibus induit; captus, securi percussus occidit. Cui dein herus gratus statuam collocauit. At contra hic: Nam Dominus formam serui accepit, proque eo passus est, &c. 5. Sane Joan. 11. Maiorem charitatem nemo habet, quam vt animam suam ponat quis pro amicis suis: imo pro inimicis.

II. O amorem? Non istu es, qui dicis. 5. *Languor* Cant. 2. Fulcite me floribus, stipate membris: *amantis.* quia amore languor? Languebat amore Iesus, vt febri æstuans. Ideo sectione venæ opus. Hec facta in Circumcisione & passione.

Confide æger Christiane, sibi Iesus vitalem emittendo sanguinem, tibi mortale pronobis vitam subtraxit & correxit. Suā vel Puer oblatio, pro te obtulit. Sicut Arcades, teste Plin. lib.

8. cap. 2. quotannis puerum Ioui immolabant; vt per annum numine vterentur propitio: Ita anni salutiferi exordio sevstro Deus offert Deo proteagro.

PARS

PARS VI.

De Nominis Iesu Admirabilitate.

Nomen
par Deo
nullum.

I. **E**t vocatum est Nomen eius Iesus. Exclamat Psalm. 8. Domine Dominus noster, quam admirabile est Nomen tuum in ynuersaterra! 1. S. Dion. l. de diuin. Nom. c. 1. docet, Essentiae diuinæ nullum posse nomen conueniens imponi: Quod in Deo infinita omnia. 2. Greg. Naz. orat. 9. ait: Sic ut fieri nequit, vt homini parvum os totum Oceanū sorbeat: ita fieri nequit, vt os aut mens infinitam Dei Essentiam nomine aliquo designiat, aut complectatur. 3. Ideo Tetragrammaton illud ineffabile erat Iudeis, ait Galatinus l. 2. c. 10. *Quia Deus trinus & unus omnino ineffabilis est.*

Nomen Ie-
sus est no-
num.

Ob opus
nouum.

Predicū.

Admira-
bile ob effe-
tus.

Imperfectum tamen dari nomen potest. Hinc dictus est Sadai, à fortitudine. Adonai, ab potentia. Cados, id est, sanctus, Iehouah, id est, Qui erat, est, erit: vt Epiph. 1. 2. c. 10. placet. Et hoc fuit ineffabile olim, nunc Puerto datum. Ideoq; nouum est. 1. Quia, vti summis Pontificibus nomen imponitur nouum, ita Puerto ad S. Pontificium nato. 2. Ducibus, sepe nomina sunt data ab subiugatis gentibus, vellocis. Sic Scipio dictus Africanus, alter, Asiaticus. Ita vel natus tantum aduentus suo mundum iam subiugarat; vnde nomen ei Iesus. 3. Jacob post nocturnam cum Angelo luctam, vniuersq; acceptum, Gen. 32. dicitur Israel. Ita & natus, ac sauciatus Salvator.

Prædixit Angelus Matri. Luc. 1. Ecce, Concipies in utero, & paries filium: & vocabis nomen eius Iesum. 2. Item Isaías, c. 9. Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis, & vocabitur nomen eius Admirabilis, Consiliarius, Deus fortis, Pater futuri seculi, Princeps pacis.

II. Vere Admirabile. 1. In quo Reges salutem querunt, Psalm. 55. Deus in Nomine tuo saluum me fac. 2. Quod Regnum suspicit omne. Psalm. 75. In Israelmagnum

Nomen eius. 3. Quod orbis veneratur: Ps. 112. à solis ortu vsque ad occasum laudabile Nomen Domini. 4. Quod omnes populi metunt. Psalm. 101. Timebunt gentes Nomen tuum Domine. Psal. 110. Sanctum, & terrible Nomen eius. 5. A quo nobis omne auxilium. Ps. 12. Adiutorium nostrum in nomine Domini. 6. Quod appellatum dæmones fugat. Mar. 16. In nomine meo dæmonia exscent. 7. Quo impetrantur petita. Io. 15. Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. 8. Quo iustificamur. 2. Cor. 6. Sed absoluti estis, sed sanctificati esis, sed iustificati esis in Nominis Domini nostri Iesu Christi.

PARS VII.

De nominis Iesu Magnitudine, ac
merito.

I. **A** Deo diuinum, vt omnia conti- Compl. partes reuelata. Vnde Exod. 6. Ego Do- elimini- minus, qui apparui Abraham, Isaac, & Iacob, lata. & nomen meum Adonai nō indicavi illis. 2. Ut nolæ plures suum singulæ sonum edunt, at conflata in vnam campanam grande sonant: ita vis nominum Dei in hoc vnum conuenit, conflatum in fornace charitatis diuinæ. Ideo sonat sic; vt a soli ortu vsque ad occasum laudabile nomen sit. Psalm. 112.

3. Conflari oportuit. Nam prædictum. Id p. 10. Zach. 14. In illa die erit Nomen Domini vnu. Ann. 4. Perfectum, Phil. 2. Dedit illi Nomen, quod est super omnem nomen.

Ideo dicitur, Magnus es tu, & Magnum Nomen tuum: Ier. 10. Ac Tantum; vt Psal. xiiii. 48. Reges terræ, & omnes iudices populi, Principes, & omnes iudices terræ laudent Nomen Domini. Quia exaltatum est nomen eius Solus. Tantum: Vt Phil. 2. In Nominis Iesu omne genu fleatur, cœl. ter. & inf.

Deus cætera sibi nomina singula uno Acquisita aliquo acquisiuit, vt Adonai, per fortitudinem, &c. At hoc per Obedientiam. ma.

qua

que òmnia compleætitur in se. Vnde Phil. 2. Factus est Obediens vsque ad mortem, mortem autem Crucis. Propter quod & Deus exaltauit illum, & dedit illi Nomen, quod est super omne nomen.

*Dives
ignorans.* II. Martinus Doyza, Minorita, celebris Hispania tota concionator historiam refert: (ego parabolam aio:) Vespasiani Imp. tempore in senatu Roman. agitatum: Quis Deorum esset optimus, quod que nomen illi foret. Dictæ sententiae sunt. Hi bello potentissimum: Illi Opulentissimum: Iste doctissimum. Alij refutant: Quod ita soli essent fœlices futuri, vel Milites: vel diuites: vel docti: Ceteri Deum habituri nullum. Ergo amplius pronunciatum est. Postero die dum in eadem sunt disceptatione, adolescentis iis mediis astat, cum imagine ex collo suspensa: pictus erat expansis brachiis, sub dextero scriptum Promitto, sub sinistro Expecto: ad latus pectoris aperti, Remitto: In peripheria tabula erat, Deo clementia. Itaque constitutum est: Hunc esse colendum Deum, qui bonis bona promittat: malos ad poenitentiam expedit: iniurias remitterat: Cui nomen Clementiae sit. Huncque omnium esse communem, & unum posse.

*Dirimit
inter om-
nes orbis
Dei ho-
ris
refutat.* Vere dubitarunt omnes nationes orbis, quem sibi Deum deligerent: Hinc Romani Martem: Africani Plutum: Apollinem Græci, alios alij sibi optarunt. Hodie vna dirimit puer aitem cum puerello in gremio; qui est splendor glorie, & figura substâlia Patris. Qui in Cruce latroni, ait: Hodie mecum eris. Qui clemens omnibus orat: Pater ignosc illis, quia nesciunt, quid faciunt. Cuius in corde, & ore ist hoc: Nolo mortem peccatoris, &c.

*Ideoq.
adorandū
q̄d vñicum
relatiue.* Tamerlanes, terror & malleus Turcarum, anni diem primum sic celebrabat, Sacerorum minister nomen Principis in lamina maiusculis scriptum præferens,

id pronunciabat reuerenter; moxque omnes alto cum silentio se humiliabant pronos. Vanum istud; Sanctum hoc: hodie præcipue Nomen Iesu, magnis characteribus Humanitatis scriptum, adorari.

P A R S VIII.

De Kalend. Ianuar. & spirituali circumcisione.

I. **N**Vma Pompilius, Rex Romano-
rum secundus Kalendas Ianuarias *Calendari origo.* primus instituit, dicatas Magistratui capessendo: postea Consulatus eo die auctoripicabantur: Vnde Poeta

*Iamque noui præeunt fasces; noua purpura
fu'get.*

Quanto iustius nos Kalendas colimus *Colende* hasce: quibus Rex noster purpuratur; *sunt ob're* Cui Matth. 21. data est potestas in celo; & in *& nomen.* terra. Et tale datum est Nomen; cui omnes iure acclamat: Isa. 26. Domine nomen tuum, & memoriale tuum, in desiderio animæ tue.

1. Hinc Paulus id roties in Epistolis usurpat: Imo profitetur, Act. 21. Non solum alligari; sed & mori paratus sum propter Nomen Domini Iesu. 2. S. Aug. 1. 3. Conf. c. 4. ait se lectione Ciceroniani Hortensi mihi captum fuisse: quod autem nomen Iesu non solum occurret, se librum abiecisse. 3. Bene Bernhardus serm. 15. in Cant. fatetur: Qualiacunque sint: ni hoc nomine condita sint; sibi putida videri. 4. Vnde in suo Jubilo.

*Iesu Decus Angelicum,
In aure dulce Canticum,
In corde nectar calicum,
In ore mel mirificum.*

Quæ igitur maledictio, quod pars sup-
plicium iis; qui Dei nomen blasphemant? 1. Romæ, qui iniussi senatus, lo-
uem lapidem iurasset; morti addicebatur.
Quid istis fieri? 2. Nabuchodonosor, vi-

Aaa sis ex

sis ex fornace illæsis exire tribus: sanciuit, neu quisquam Dei nomen blasphemaret. Dan. 3. Quid hodie Magistratus? 3. Refert S. Bas. hom. 24. Cliniam potuisse 3000. aureorum mereri, si per nomen Dei iurare, pro veritate, voluisset: at non inisse.

Circumci- II. Clausulam sibi vendicat spiritualis
sio spiritu Circumcisio: hæc usurpanda; dimitten-
lis usurpa- da legalis in carne. Id in figura condisce.
da. Deut. 22. sancitur: Si ambulans per viam,
vitæ mortalis, in arbore, vel in terra. S: Scri-
ptura: nidum avis inuenieris, Dictum, fa-
ctumue aliquid legale; & matrem pullis
vel ouis desuper incubantem, sensum litera-
lem: non tenebis eam, sed abire patieris: captos
tenens filios doctrinam spiritualis sensus; vi-
bene sit tibi, & longo vias tempore. Ita D. Th.
12. q. 102. a. vlt. Est enim Circumcisio cordis
in spiritu, non in litera. Rom. 2. Et ea non
vnius, sed singulorum membrorum in-
vsi.

Est ea cor-
dis ac sen-
tum ne-
cessaria.

Adiutoria
Iesu.

Necessaria hæc. 1. Nimum enim fil-
uescit vitis, ni putetur. sordet caput, ni ra-
datur. 2. Non habet Absalon suspenda-
rins, ni ad comæ luxuriem. 2. Reg. 18. 3.

Quare, Deut. 10. Circumcidite preputium cordis
vestri. 4. Ier. 4. Circumcidimini Domino, &
auferte præputium cordium vestrorum viri Iuda.

Huc nobis adlabora Iesu. Qui de te
ipso ait Psalm. 78. Pauper sum ego, & in la-
boribus à inuentute mea: Inque doloribus,
vt verus Benoni Matri, filius doloris; li-
cet Patri sis Benjamin, filius dexteræ,
Gen. 35, vt, ad cuius nos dexteram trans-
fers beatos.

IN FESTO EPIPHANIAE.

Cum natus esset Iesus in Bethlehem Iu-
deæ, Ecce Magi ab Oriente vene-
runt. Matt. 2.

Salomon. 3. Reg. 10. Rex dictus, mox ab
Regina Saba, aliisque magni nominiq;

inuisitur, cum muneribus. Et ecce plus, quæ
Salomon hic Iesus est. Bene ergo Magi-
psum inuisunt.

Circa quos nos

- I. De regia maiestate.
- II. De Magorum appellatione.
- III. Deorum aduentu, & conuersione.
- IV. De natu Admirabilitate.
- V. De nato magis adorato.
- VI. De nato muniberibus honorato.

P A R S I.

De Regia maiestate.

I. **M**iestas regia, atque potestas per Regum na-
magna est. 1. Hinc Satraparum istud
Persia; de hoc disceptantium, quid for- magna
tissimum, tertius euincit, Regem esse. 2. potentia.
Ideo Reges mundi columnæ, soles terre,
celi filij, Vicarij Dei appellantur. 3. Pla-
tonis vox est. Rex, Deus quispiam humanum
est. Plur. I. de doct. Princ. Princeps simulacrum
est Dei administrantis omnia. 4. Ideo
noluerit se corrumpi Alex. Magnus, quādo
Edicto vetuit, Ne quis se, præter Apellem
pingeret: aut aliud à Lysippo duceret are. Sic
Per. Crin. l. 16. c. 1.

4. Inde quoque Olympo monti Re- Parfition
ges conferri sueuerunt. Is mons altior stantia
est, quam vt ventis, fulminibus, coelique animi
substitioniis; adeo, vt si cimeribus in eo
sparsis inscribas; reuersus post annum
integros characteres reperias. Tales, tāq
constantes ac imperturbati esse Reges
deberent; vt Diui terrestres.

II. Vt Dei; sic Regum est propria mi- At maior
sericordia. 1. Hinc Prou. 30. Trias sunt, quæ obo mī-
bene gradinuntur; & quartum, quod incedit se- ricordia.
lūter. Leo fortissimus bestiarum: Gallus succin-
ctus lumbos; & aries; & Rex: Nec est, qui resi-
stare ei: Si sit fortis iustitia, vt leo; miris mī-
sericordia, vt agnus; sollicitus vigilantia,
vt gallus.

2. In Regum Aegypti sceptro est caput Iustitia ut
ciconia superne, inferne hyppopotami: ita par-
illud sit.